Helden en griezels van de koude grond

Sjoerd Kuyper vertelde over 'Het spannendste boek van de wereld', maar ook over 'Malmok'. FOTO'S ANTILLIAANS DAGBLAD

Met ballonnen, slingers en gezang werden vorige week bijzondere gasten als helden binnengehaald op de scholen van Aruba. Door een haag van juichende leerlingen liepen kinderboekenschrijvers, tekenaars en vertellers richting de klaslokalen. Daar werden de monsters en griezels uit de kast gehaald, maar niemand vond het echt eng.

Door Marjanne Havelaar

Mariella van de Beek had groot succes met haar handpop. FOTO GEORGE JACOBS

Jeroen Hoogerwerf hulde zich tijdens zijn presentaties in een heuse piratenoutfit.

Het thema van het Kinderboekenfestival 2017 was griezelen. De meeste kinderen houden wel van een beetje spanning en zijn niet snel bang te maken met spoken en andere griezels. Auteurs van kinderboeken kunnen hun fantasie de vrije loop laten met dit thema en er zijn dan ook stapels boeken voor kinderen die gaan over weerwolven, spoken en heksen. Ter gelegenheid van de 25e editie van het Arubaanse Kinderboekenfestival had Biblioteca Nacional Aruba 25 schrijvers en illustratoren uitgenodigd, waarvan zes uit Nederland. Een week lang bezochten zij scholen en verzorgden zij presentaties. Zo kort na Halloween waren veel kinderen nog in griezelstemming en ze genoten.

Sjoerd Kuyper ging langs bij tien vijfde en zesde klassen. Van zijn hand is het geschenkboek dat cadeau werd gegeven bij de aankoop van 25 florin aan kinderboeken. 'Het spannendste boek van de wereld' gaat over een schrijver die naar Aruba gaat om daar een boek te schrijven. Auteur S.F. Mars speelt een bepalende rol bij het bedenken van het verhaal. Dat denkt hij in ieder geval. Hij bezoekt een klas op Aruba. Daar zijn de echte hoofdrolspelers van het boek te vinden, Tica en Giancarlo. Beide kinderen zijn van indiaanse afkomst, de ene een Arowak van Aruba en de ander uit Peru. Ze belanden in allerlei spannende avonturen in het verhaal dat S.F. Mars ter plekke en op dat moment lijkt te schrijven. Maar is dat wel zo? Of spelen er andere krachten mee? Giancarlo kan heel mooi tekenen en maakt daar beeldende verhalen mee. Wie heeft de touwtjes in handen in dit boek?

Kuyper zelf geeft daar geen antwoord op. „Je moet het maar lezen." Hij heeft genoten van het schrijven van het boek. „Ik ben met Arubaanse vrienden over Aruba gereden naar allerlei spannende plekken. Van Baby Beach tot California Lighthouse." Hoewel hij al tientallen jaren boeken voor kinderen schrijft, is Kuyper ook met de leerlingen van twee scholen gaan praten als voorbereiding. „Ik wilde weten hoe kinderen hier hun vrije tijd doorbrengen. Het boek gaat over Arubaanse kinderen, en het moet natuurlijk wel kloppen." Het schrijven zelf heeft hij deels op Aruba en deels in Nederland gedaan. „Ik zat daar in de winterse kou met mijn gedachten bij Aruba tot ik het weer helemaal warm had." Kuyper begon ongeveer twee jaar geleden aan 'Het spannendste boek van de wereld'. „Ik wist nog helemaal niet dat griezelen het thema van dit jaar zou zijn. Het was puur toeval, maar kwam wel mooi uit."

Op de vraag of het niet moeilijk was om een griezelig boek te schrijven over een mooi zonnig eiland als Aruba, zegt Kuyper: „In het verleden zijn hier toch wel dingen gebeurd met de oorspronkelijke bevolking. Op het eiland zijn genoeg plekken te vinden waar zich allerlei spannende dingen kunnen afspelen."

Sinds het Kinderboekenfestival van 1996 komt Kuyper vaak op Aruba. „Ik ben hier nu zo'n acht keer geweest en heb fijne vrienden gemaakt. In 1998 schreef hij al een keer het geschenkboek voor het Kinderboekenfestival, 'Malmok', over een pelikaan. „Dit boek was moeilijker, omdat het over mensen gaat. Het heeft lang geduurd voor ik het durfde te schrijven. Je moet het eiland wel goed kennen." Kuyper is heel tevreden over de samenwerking met kunstenaar Stan Kuiperi, die de illustraties verzorgde. „Ik wilde graag dat hij vanuit zijn kunst en kennis van de indiaanse cultuur zou werken. Het was niet de bedoeling om kinderachtige plaatjes in het boek te zetten. Dat is goed gelukt. Ik neem kinderen serieus, ook in dit boek." Kuiperi is ook tevreden met het resultaat van de samenwerking. „Het is een spannend verhaal. Ik houd wel van die abstracte, surrealistische stijl. Ik kon vrij putten uit mijn kennis van Aruba, maar ook mijn fantasie laten gaan. In mijn kunst ben ik veel bezig met de oude cultuur van Aruba en dat kon ik hier ook toepassen. Een heel positieve ervaring."

Het tweetal kreeg hulp van Jeroen Hoogerwerf. „Voor de derde keer mocht ik meedoen met het Kinderboekenfestival op Aruba. Dit jaar mocht ik samenwerken met Sjoerd Kuyper en Stan Kuiperi om het geschenkboek 'Het spannendste boek ter wereld / E buki mas excitante di mundo' te maken. Het is een heel mooi boek geworden. Met Liliana Erasmus (van Aruba) heb ik dit jaar een boek vol verhalen en gedichten geschreven: 'Overal monsters en spoken'. Met prachtige illustraties van Mariella van de Beek en Vanessa Paulina. Het zijn verhalen geworden uit de hele wereld, met natuurlijk verhalen uit Aruba en uit Nederland, maar ook over Noorse trollen, Zuid-Amerikaanse nachtgeesten en een spookje dat bang is voor water."

Ook de andere gasten uit Nederland kennen Aruba. Illustrator Mariella van de Beek zat als kind al urenlang te tekenen. „Ik wilde heel graag naar de kunstacademie maar omdat ik studeren heel erg leuk vond ging ik eerst naar de universiteit. Ik studeerde er psychologie en filosofie. Daar kwam ik medestudenten tegen die een tekenstudio oprichtten en ja....zo is het begonnen", vertelt ze over zichzelf. Het meest trots is ze op het feit dat ze de eer kreeg om in 2015 het Arubaanse boekenweekgeschenk te illustreren. ('Un colebra grandi' - Een reuzenslang, geschreven door Curt Fortin). „En dit jaar mocht ik zomaar het logo bedenken voor het Arubaanse Kinderboekenfestival. Een leuker thema kan ik bijna niet bedenken; monsters en spoken: geweldig om te tekenen. Fantastisch om er dit jaar weer bij te mogen zijn hier op Aruba."

De op Aruba geboren, maar in Nederland opgegroeide Curt Fortin werkte vijf jaar lang aan een jeugdroman, met de titel 'Yakanuko - Een gevaarlijke opdracht'. Dit deed hij samen met illustrator Nick van Leent, die verantwoordelijk was voor de vele illustraties in het boek. De twee maakten ook samen aan 'Un colebra grandi'. „Voor het boek dat ik voor de Kinderboekenweek van 2015 heb geschreven ben ik vooral teruggegaan naar mijn kinderjaren toen ik nog op Aruba woonde. Ik was toen vijf. Ik hield van de natuur. De vrijheid om buiten rond te rennen en de dieren om je heen te hebben. Dieren als de yuwana, blenchi en trupiaal. Die komen dan ook in dit verhaal tot hun recht. Het is een bijzonder verhaal over vriendschap en wat het betekent om je daarvoor in te zetten." Fortin, Van Leent en Van de Beek trokken samen op bij de middagactiviteiten in de bibliotheken. Fortin en Van de Beek begonnen met een korte sketch van hun boeken en de kinderen luisterden en keken aandachtig mee. Na een half uurtje voegde illustrator Van Leent zich bij het gezelschap. Fortin las voor uit zijn boek 'Een Reu.. Reu.. Reuzenslang..' en Nick zorgde voor visueel beeld voor de kinderen. Het uurtje ging snel voorbij en de kinderen hebben enorm genoten. Dat gold zeker ook voor de meer dan tweeduizend kinderen die met de bus naar Cas di Cultura kwamen voor een optreden van Paul van Loon. Hij boeide hen vanaf het eerste moment met zijn vertellingen over weerwolven, zombies en heksen. Van Loon las stukjes voor uit zijn boeken en wisselde dat af met bijpassende liedjes. Hij begon met de kinderen uit te leggen dat boeken heel waardevol zijn. „Kijk, hier heb ik een boek dat 102 jaar oud is, het Limburgs sagenboek. Dat vond ik in de boekenkast van mijn vader toen ik acht jaar oud was. Ik las toen de verhalen over brandende koetsen die door de lucht vlogen en vrouwen zonder hoofd. Het boek is nog steeds te lezen en dat doe ik ook. Probeer dat maar eens met die apparaten waar jullie zo gek op zijn. Die houden er na vijf jaar mee op. Applaus voor het boek!"

Het Arubaanse leesfeest is weer achter de rug, maar volgend jaar komt er weer een nieuwe editie, met als thema vriendschap.

Op alle scholen luisterden kinderen ademloos naar de spannende vertellsels.

Paul van Loon nam na zijn presentaties rustig de tijd om meegebrachte boeken van een handtekening te voorzien.

Curt Fortin en Nick van Leent (helemaal rechts) mochten vorig jaar het eerste exemplaar van 'Un colebra grandi - Een reuzenslang' aan de toenmalige gouverneur van Aruba, Fredis Refunjol aanbieden.